

TEMMUZ 2023

+ İŞİTME YETERSİZLİĞİ

+ ALIĞA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

İŞİTME YETERSİZLİĞİ

İŞİTME YETERSİZLİĞİ NE DEMEKTİR?

İşitme duyarlılığının kısmen veya tamamen yetersizliğinden dolayı konuşmayı edinmede, dili kullanmada ve iletişimde güçlük nedeniyle bireyin eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumudur.

İŞİTME YETERSİZLİĞİNİN SINIFLANDIRILMASI

■ Fizyolojik yaklaşım: İşitmenin ölçülebilir derecedeki kaybı ile ilgilenmektedir. Buna göre; belirli bir yükseklik seviyesindeki sesleri işitemeyen bireyleri işitmeyen ; diğerlerini ise ağır işiten olarak kabul etmektedir.

■ Eğitsel yaklaşım: İşitme kaybının bireyin konuşma ve dili geliştirme yeteneğini ne derecede etkileyeceği ile ilgilenmektedir. Buna göre; eğitim ve cihazlandırma sonucu ana dilini ve konuşma becerilerini işlevsel yeterlilikte kazanmış bireyler için işiten , bunları hiç kazanmamış ve sözlü iletişimde bulunamayan bireyler için işitmeyen terimi kullanmaktadır

TEMMUZ 2023

İŞİTME YETERSİZLİĞİ

İŞİTME YETERSİZLİĞİNİN NEDENLERİ

- Doğum öncesi nedenler
- Doğum anı nedenler
- Doğum sonrası nedenler

Doğum öncesi nedenler

- Akraba evliliği
- Hamileliğin ilk aylarında annenin yakalandığı bazı hastalıklar.
- Bebekle anne arasındaki kan uyumsuzluğu.
- Hamilelikte alınan bazı ilaçlar.
- Hamilelikte annenin geçirdiği kazalar.

Doğum anı nedenler

- Erken, geç ve güç doğumlar.
- Oksijen yetersizliğine bağlı kanamalar.
- Çarpmalar ve kazalar dış ve orta kulakta zedelenmelere yol açabilir.

Doğum sonrası nedenler

- Bebeklikte geçirilen hastalıklar, (kızamık, menenjit, boğmaca, difteri, kabakulak, kızıl, ansefalit, grip)
- Dış ve orta kulak iltihaplanmaları.
- Hastalıklar için alınan ilaçlar.
- Orta kulak kemikçiklerinde oluşan kireçlenmeler.
- Kazalar, travmalar, merkezi sinir sisteminde sarsıntı ve zedelenmeler.
- Beyindeki çıban ve urlar.
- Kulağa yabancı bir madde kaçması.
- Yüksek titreşimli ve şiddetli seslere uzun süre maruz kalınması

TEMMUZ 2023

İŞİTME YETERSİZLİĞİ

TANILAMA SÜREÇLERİ

Erken taramanın mutlaka bebeklerin doğumlarından hemen sonra yapılması gerekir. Bir kayıp durumu varsa bir an önce müdahale başlatılmalıdır. Erken tanı sürecinin ilk basamağı ise kulak burun boğaz hekimi muayenesi ve odyolojik değerlendirmedir.

Sağlık Bakanlığı tarafından erken tanı ve müdahale için oldukça yaygın Yenidoğan İŞİtme Tarama Programı yürütölmektedir.

İŞİTME YETERSİZLİĞİ OLAN ÇOCUKLARIN EĞİTİMİ

Çocuğunuzun düzeyine ve gereksinimlerine uygun eğitimin verilebilmesi ancak çocuğunuzun tüm özellikleriyle tanılanmasıyla mümkün olabilir. Tanılama konusunda yetkili kurum Rehberlik ve Araştırma Merkezleridir(RAM). RAM'larda çocuğunuza ilişkin eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda , yönlendirme ve yerleştirme kararları verilmektedir. Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonuçları ile çocuğunuzun var olan performans düzeyinin belirlenmesinin ardından öncelikle çocuğunuzun uygun eğitim ortamına yönlendirilmesi ve yerleştirilmesi söz konusudur. Yerleştirme kararı RAM yönlendirmesi sonucunda il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinde oluşturulan Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu'nca verilmektedir.

Eğitim Ortamları

- Yatılı özel eğitim okulları
- Özel eğitim okulları
- Özel eğitim sınıfları
- Tam zamanlı kaynaştırma uygulamaları

İŞİTME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ

DİL VE İLETİŞİM ÖZELLİKLERİ:

İşitme yetersizliği olan çocuklar ve işiten akranları dil gelişimi açısından benzer evrelerden geçerler. Ancak yaşadıkları işitme sorunları nedeniyle akranlarına oranla dil gelişimde geri kalırlar. Erken tanı, müdahale ve işitmeye yardımcı teknolojilerden yararlanmaları ve sunulacak yaşantı zenginliği ile kaybın olumsuz etkileri azaltılabilir. İşitme yetersizliği olan çocukların akranlarına oranla sözcük dağarcığı daha sınırlıdır. Deyim, benzetme, eş sesli sözcükleri, mecazları anlamakta güçlük çekebilmektedirler.

SOSYAL - DUYGUSAL ÖZELLİKLERİ:

İletişimde yaşadıkları sorunlar işitme yetersizliği olan çocukların bazen asi, utangaç ya da sorumsuz olarak nitelendirilmelerine yol açabilir. İşitme yetersizliği olan çocuklar başkalarının duygularını fark etmede, anlamada ve yorumlamada birtakım sorunlar yaşayabilirler.

**Dil becerilerinin gelişimi sosyal-
duygusal becerilerin gelişimi
üzerinde etkilidir.**

BİLİŞSEL ÖZELLİKLER ve AKADEMİK BAŞARI: İşitme yetersizliği olan çocuklar işitme kaybına ek olarak başka bir kayıplarının olmaması durumunda normal bir zeka düzeyine sahiptirler. Ancak işitme sorunlarından dolayı bazen hafıza/bellek süreçlerinde sorun yaşayabilir ve akranlarına oranla daha düşük performans sergileyebilirler. İşitsel ipuçlarını alamadıklarından bazen dikkatini yöneltme ile ilgili sorunlar yaşayabilirler. Okuma yazma öğrenmede zorlanabilirler. Matematik becerilerinde ise işitme yetersizliği olan çocukların matematiksel işlem ve problem çözme becerilerinde akranlarına oranla daha düşük performans sergiledikleri belirlenmiştir.

OLASI PROBLEMLER VE BAŞETME YOLLARI

■ Cihaz ile ilgili sorun yaşıyorum, ne yapmam gerekiyor?

Çocuğunuzun işitmesini destekleyici cihazları sorunsuz olarak kullanması önemlidir. Ebeveyn olarak sizlerin cihazın işleyişi, kullanımı parçaları gibi konularda bilgi sahibi olmanız önemlidir. İşitme cihazını aldığınız firmadan gerekli ve istediğiniz bilgileri alabilirsiniz. Çocuğunuzun öğretmenlerine de bu bilgiyi aktarabilirsiniz.

■ Çocuğum cihazlandı ancak kulağından cihazı sürekli çıkarıp atıyor.

Çocuğunuz cihazı çıkarabilir, takmak istemeyebilir. bu durumda çocuğunuzun ilgisinin yönünü değiştirerek cihazı mutlaka tekrar takmalısınız. taviz vermemeli, çocuğunuzun cihazı takması konusunda tutarlı tavrınızı ortaya koymalısınız.

■ Evde çocuğumun eğitimine nasıl destek sağlayabilirim?

Çocuğunuz sözlü dil ya da işaret dilinden hangisiyle eğitim alırsa alsın onu evde desteklerken sağladığınız yaşantı desteği çok önemlidir. Ev içerisinde yapacağınız etkinliklerde rutinlerde, oyunlarda her yaptığınız işin dilini ya da işaretini çocuğunuza vermeniz gerekir. Ayrıca çocuğunuzla sık sık iletişim kurmanız ve sözcük dağarcığını genişletmeniz, çocuğunuz için destekleyici olacaktır.

■ Çocuğumun geleceği için kaygılıyım.

İşitme kayıplı çocuğunuzun doğduğu andan itibaren ve bütün gelişim dönemlerinde geleceği için bir takım umutsuzluklar, kaygılar yaşayabilirsiniz. 'Arkadaşları olacak mı?', 'Bir mesleği olabilecek mi?' gibi birçok sorunun cevabını kafanızda bulmaya çalışabilirsiniz. Bunlar çok doğal sorgulamalardır. Ancak yalnız değilsiniz. sizin gibi bu kaygıları yaşıyor sorularına yaşayarak cevap bulmuş bir çok aile ve işitme yetersizliği olan birey olduğunu unutmayın.